

Sova nú í venjirúmi

Nú øll eru flutt út av ovaru hæddini á Norðoya Røktarheimi, noyðast ellivu gomul at sova í venjingarrúmum hjá røktarheiminum. Tað var frægasta loysnin, sigur Andrea Løwe Jacobsen, fyrstøðu-kvinna. Hon harmast um, at røktarheimið ikki í bræði kann taka ímóti fólki til umlættingar

Tá stýrið fyri Norðoya Røktarheim í hinari vikuni fekk at vita, at starvsfólk á røktarheiminum vórðu sjúkramedlað, var eingin sum ívaðist: Neyðugt var at flyta øll av ovastu hæddini. Øll eru sannførd um, at starvsfólkini blivu sjúk orsakað av lekum, sum hava verið úr takinum. Starvsfólkini finga andaneyð, útbrot, trega í eygu og svølg, vórðu trong og finga ilt fyri bringuna. Fimm fólk vórðu sjúkramedlað ein dag, og við at halda seg burtur frá arbeiðsplássinum, blivu tey frísk aftur. Tey gomlu hava

í seinastuni ikki havt hesar tregar, tí uppihaldsstovan á ovaru deildini hevur verið stongd í seinastuni, og tey hava hildið seg inni á kamarisínum. Men nú helt leiðslan tað ikki vera ráðiligt longur at brúka ovaru hæddina, og trý av teimum gomlu vórðu so flutt niður á hina hæddina, har tvey nú búgva á hvørjum kamari. Summi noyðast tó at vera einsamøll á kamarinum.

Ikki eru kómur til øll 31 fólkini, sum eru á røktarheiminum. Leiðslan tosaði aftur og fram um, hvagar

hini skuldu flytast, og tey unnu fram til, at frægasta loysnin varð at nýta venjingarrúmi hjá røktarheiminum á stovuhæddini til tey ellivu. Har eru tvey rúm. Seks mans sova í øðrum rúminum, og fimm konur í hinum. Rúmini eru stór, so tað gongur, men tað minnr mest um gamlar røktardeildir, sigur Andrea Løwe Jacobsen.

Óarbeiðsligt

Tey gomlu fáa ta røkt, tey skulu hava, men viðurskiftini eru ikki góð. Tað gongur tó, tí starvsfólkini hava verið stak smidlig. Tað er blivið nógv strævnari hjá

teimum, tí alla tíðina mugu tey renna tvær hæddir upp eftir tingum hjá teimum gomlu, eftir heilivági og øðrum, sigur Andrea.

Ein sera keðilig avleiðing er, at røktarheimið nú ikki kann taka ímóti gomlum til umlættingar. Tvey skuldu him, beint sum tey lótu ovaru hæddina aftur. Tá skuldi ein koma inn, men fekk o at vita, at hann ikki kundi koma. Tvey eru í lótu til umlættingar. Tá tey hgava verið seks vikur til umlætting, koma ikki nýggj inn. Hetta kemur sera illa við hjá nógvum. Ikki bara hjá teimum avvarðandi, men eisini gomul fólk, kenna tað sum lætta, at

teirra avvarðandi verða avlastað.

Eitt av búfólkunum er farið heim til skyldfólk at búgva nú eina tíð. Tað eru ikki onnur, sum kunnu velja tann møguleikan, tí tey flestu eru so vánalig, at tey mugu vera á røktarheimi, sigur Andrea.

Nú verður kannað, hvat bagir húsinum, hvat skal gerast, og hvat umvælingin er at kosta. Tveir mánaðir fara í hvussu er at ganga við at umvæla, sigur Andrea Løwe Jacobsen.

Eingin býr nú á ovastu hæddini á Norðoya Røktarheimi. Tey, sum ikki kundu flyta inn í kómur saman við øðrum á niðaru hæddini, sova í venjingarrúmum í stovuhæddini

randi

Tað er ofta neyðugt at fara til hesi sjúku um kvøldið, men eftir røttum eiga heimasjúkrasystirnar ikki at fara út um kvøldið, tí tað finst eingin samdøgurskipan. Tað verður sjálvandi gjørt kortini, tí heimasjúkrasystirnar fara ikki at leta eyguni aftur. Tær búgva í somu bygd og kenna tær.

Heimasjúkrasystirnar hava fingið so nógv meira at gera, at jättanin fyri langari tíð síðan er brúkt fyri í ár. Hetta hevur landsstýrið fingið atvita, at søkt er um eykajättan upp á fyra mió. krónur. Tað sama hendi í fjør, sigur Brynhild Danielsen.

Hon sigur, at teirra stovnur hevur roynt at spara, har sparast kann. Heimasjúkrasystirnar mugu eisini til at prioritera sítt arbeiði. Tað hevur við sær, at meira verður latið yvir til heimahjálpin, meira enn gott er. Heimahjálpinar mugu átaka sær meira røkt og hava tí ikki so nógv tíð til tað húsleiga, til at fara til ahndils o.s.v.

Bara í arbeiðstíðini

- Skulu vit næsta ár klára okkum við somu upphædd,

sum nú verður jättað, verða vit noyðdar at siga, at eingin heimasjúkrasystir kann fara út á vitjan eftir vanligu arbeiðstíð. Tað vil aftur siga, at tey vánaligastu verða slept upp á fjall, sigur Brynhild Danielsen.

Heilsu- og Heimasjúkrasystirskipanin hevur eisini figgarligar truppleikar viðvíkjandi heilsusystrunum. Eingin avloysarar verða settir vegna sjúku og barnsburðarfarloyvi við tí úrsliti, at eitt øki í landinum ikki hevur havt vitjan av heilsusystir í 10 mánaðir.

Brynhild Danielsen hevur ilt við at fáa eyga á, hvussu heimasjúkrasystir og heilsusystir kunnu gera arbeiðið biligari. Jättanin er 11,5 mió, og vit mugu hava fyra afturat. Í miðal fáa 500 fólk heimasjúkrasystir á vitjan í senn. 900 er burðartalið í lótu, og tey børnini skulu heilsusystirnar vitja. Harafturat kemur arbeiðið hjá skúlasjúkrasystrunum.

- Tað sær ikki gott út hjá okkum. Og so kann eg ikki lata verða við at argast um, hvat pengar annars verða brúktir til. Okkara arbeiðið snýr seg hóast alt um menniskju.

randi

Fáa nú bara hjálpt teimum vánaligastu

Heimasjúkrasystirnar hava fingið nógv meira at gera, nú fólk liggja styttri tíð á sjúkrahúsi. Eingir pengar eru eftir, øll kunnu tí ikki fáa ta hjálp, teimum tørvar, sigur Brynhild Danielsen, leiðari á Heilsu- og Heimasjúkrasystirskipanini

Tá sjúkrahúsunum varð álagt at spara, varð beinanvegin sagt, at hetta fór at økið um arbeiðstrýst á primæru heilsutænastuna, t.v.s. kommunulæknar og heimasjúkrarøktina.

Sparingin á sjúkrahúsunum merktist meira enn so, siga kommunulæknar og heimasjúkrasystir.

Nógv fólk, sum í góðu tíðunum, vórðu lögð inn á sjúkrahús, liggja nú heima, og tað er eisini torførari hjá kommunulæknunum at fáa sjúklingar lagðar inn, tí sengurnar á sjúkrahúsinum

eru avmarkaðar.

Heimasjúkrasystirnar siggja mest til avleiðingarnar av sparingini á sjúkrahúsinum.

Vánaligari liggja heima

- Arbeiðstrýst hjá okkum vaks, tá sjúkrahúsin skuldu spara. Talið av sjúklingum er tað sama sum áður, men fólkini sum eru sjúk heima, eru ússaligari, og tey mugu tí hava fleiri vitjanir. Tað er fyri størsta partin fólk, sum hava liggið á sjúkrahúsi,

sigur Brynhild Danielsen, leiðari á Heimasjúkrasystirskipanini. Tað kemur m.a. av, at fólk verða send heim beinanvegin eftir viðgerð á sjúkrahúsi.

Heimasjúkrasystirnar siga, at fleiri teirra, sum liggja heima, eru sjúkari nú. Trý út av fyra, sum fáa vitjan, eru eldri fólk, og soleiðis hevur alt verið, men tey eru vánaligari. Tað vil siga, at tey, sum frægari eru, ikki fáa so nógv vitjan av heimasjúkrasystir.

Fyri at lætta um trýst hjá heimasjúkrasystir-

nar roynt at lært fólkini, sum eru so fræg, sjálf at skifta forbindingar. Men tað er ikki so lætt, tí nógv teirra eru gomul fólk.

Sum nevnt høvdu fleiri av teimum vánaligu gomlu liggið á sjúkrahúsi, um umstøðurnar vóru sum áður. Ein partur av teimum, sum fær vitjan av heimasjúkrasystir er yngri fólk við óskilgari sjúku. Summi av hesum yngri sjúku hava kanska valt at vera heima, og tað hevði verið til, um heimasjúkrarøktin kundi bjóðað teimum meira hjálp.